

Monografie

HERMEsemble . Koen Kessels
Joan La Barbara . Kurt Ralske
Cage, Van Camp, Brewaeys

dinsdag 9 maart 2004

Monografie . Seizoen 2003-2004

Ensemble Luigi Nono
Roberto Fabbriciani fluit . Ciro Scarponi klarinet
Giancarlo Schiaffini tuba . Massimiliano Damerini piano
Alvise Vidolin live electronics
Nono 1
vrijdag 31 oktober 2003

Dreamtime . Quatuor Danel . Koen Kessels
Claron McFadden
Defoort
donderdag 6 november 2003

Prometheus Ensemble
Kurtág
donderdag 22 januari 2004

HERMESensemble . Koen Kessels
Joan La Barbara sopraan
Kurt Ralske video
Cage, Van Camp, Brewaeys
dinsdag 9 maart 2004

Champ d'Action . Jonathan Stockhammer
Josse De Pauw recitant
Nono 2
zaterdag 8 mei 2004

ism. **Ars Musica**

begin concert **20.00 uur**
pauze omstreeks **20.50 uur**
einde omstreeks **22.00 uur**

inleidend gesprek door **Kevin Voets** met **Joan La Barbara**,
Guy Vandromme, **Luc Brewaeys** en **Bram Van Camp**
19.15 uur . Foyer

teksten programmaboekje **Kevin Voets**, **Bram Van Camp**,
Luc Brewaeys
coördinatie programmaboekje **deSingel**
druk programmaboekje **Fotogravure Godefroit**

gelieve uw **GSM** uit te schakelen!

Foyer deSingel

enkel open bij avondvoorstellingen in Rode en/of Blauwe Zaal
open vanaf 18.40 uur
kleine koude of warme gerechten te bestellen vóór 19.20 uur
broodjes tot net vóór aanvang van de voorstellingen en tijdens pauzes

Hotel Corinthia (Desguinlei 94, achterzijde torengedebouwing ING)

- Restaurant HUGO's at Corinthia
open van 18.30 tot 22.30 uur
- Gozo-bar
open van 10 uur tot 1 uur, uitgebreide snacks tot 23 uur
deSingelaanbod: tweede drankje gratis bij afgifte van uw
toegangsticket van deSingel voor diezelfde dag

HERMESensembles . Koen Kessels

Joan La Barbara sopraan

Kurt Ralske video (ism. Inspiratum)

John Cage (1912-1992)

4'33" (1952)

Fourteen (1990)

Selectie uit 'Song Books' (1970)

Solos for voice

- #49 - for amplified voice and amplified table top
- #54 - for voice
- #67 - for amplified voice and pile-driver accompaniment
- #30 - for voice
- #45 - for voice

Radio Music (1956)

pauze

Bram Van Camp (°1980)

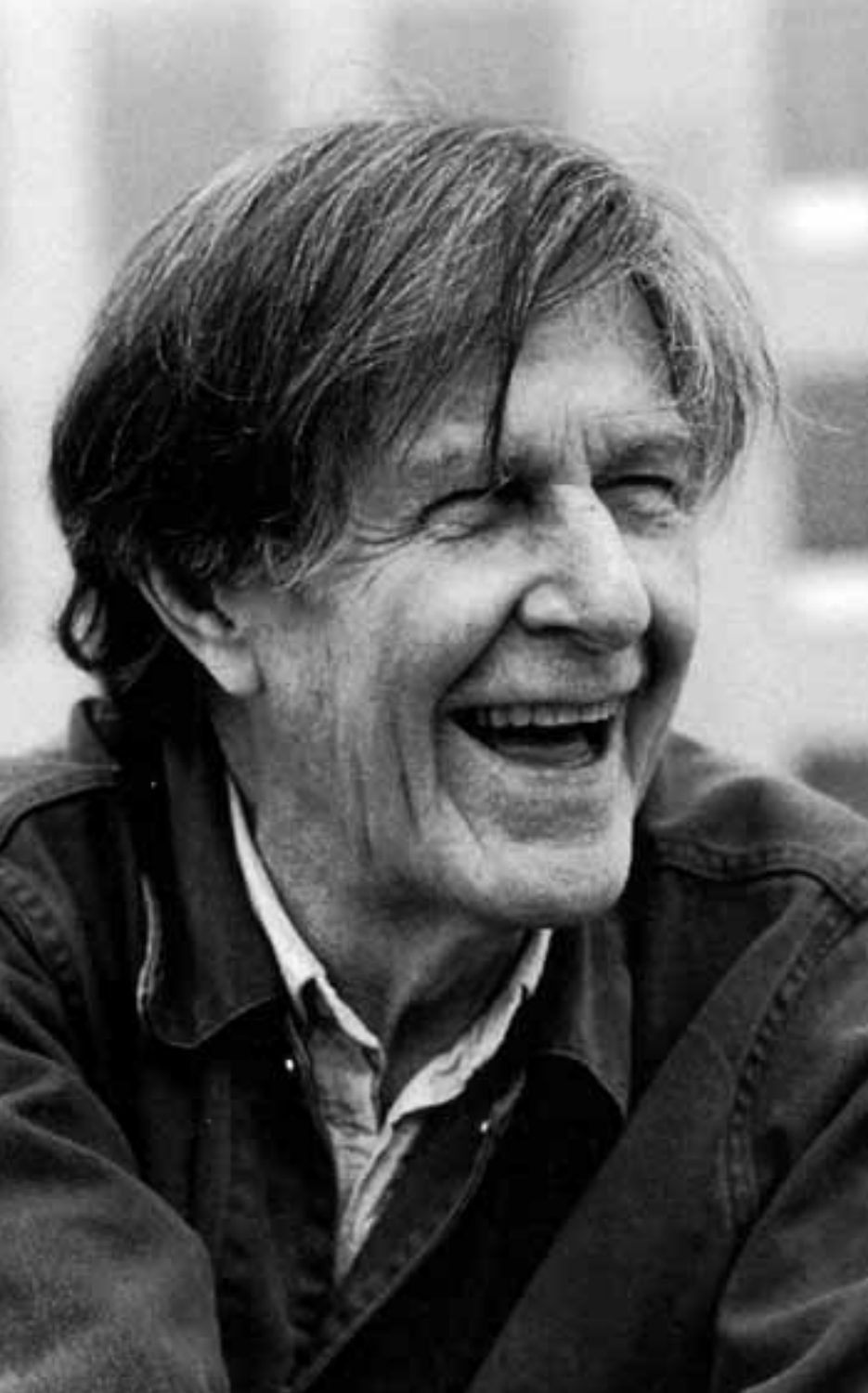
273" (wereldcreatie)

John Cage

Music for Fifteen (1984)

Luc Brewaeys (°1959)

Stolen Silence (wereldcreatie)

John Cage (1912-1992)

John Cage is één van de meest tot de verbeelding sprekende en invloedrijke kunstenaars uit de Amerikaanse avantgarde van de tweede helft van de twintigste eeuw. Hij werd bekend als componist, maar was evenzeer graficus, dichter en essayist.

In 1930-1931 vertrok Cage naar Frankrijk om er architectuur en muziek te studeren. Hij wou graag schrijver worden, maar de mentaliteit en structuur van een universiteit beviel hem niet. Hij begon te schilderen en muziek te schrijven volgens mathematische modellen, waarin het toeval niettemin een hoofdrol toebedacht werd. Van 1930 tot 1934 studeerde hij te New York bij onder meer Henry Cowell. Deze verwees hem door naar Adolph Weiss, en deze introduceerde hem bij Arnold Schönberg, die toen in Los Angeles doceerde. Cage componeerde toen stukjes muziek bij teksten van Gertrude Stein en Aeschylus (hij had Grieks gestudeerd op de middelbare school), en vroeg Schönberg om hem te onderrichten. Schönberg antwoordde dat Cage hem waarschijnlijk toch niet kon betalen, waarop Cage verklaarde dat hij helemaal geen geld bezat. Vervolgens vroeg Schönberg hem of hij dan zijn leven aan de muziek wou geven, waarop Cage bevestigend antwoordde. Schönberg begon hem dan pro deo te onderwijzen, maar na twee jaar bleek Cage elk gevoel voor harmonie te ontberen, waarna Schönberg hem afschreef, en stelde dat Cage nooit muziek zou kunnen schrijven.

Na zijn studies werkte John Cage een tijd als dirigent van een slagwerkensemble en als componist-begeleider van balletgezelschappen in de Cornish School te Seattle. Daar leer-

de hij choreograaf Merce Cunningham kennen, met wie hij vaak zou gaan samenwerken. In Seattle ontwikkelde hij zijn micro- en makrokosmische ritmische structuren, als antwoord op Schönbergs structurele harmonie. Zijn theorie bestond eruit dat de grote delen waaruit een compositie bestond dezelfde proporties moesten aannemen als de kleinere motiefjes. Deze ritmische structuur kon door elk geluid vertolkt worden. Tegelijk raakte Cage in de ban van het Zen-boeddhisme. John Cage ervoer een communicatieprobleem: hoewel hij met zijn muziek ernstige zaken wilde overbrengen, lachten de toeschouwers. Hij zocht daarom naar een andere bestaansreden voor muziek dan als communicatiemiddel. Onder invloed van Zen werd zijn doelstelling het kalmeren van de geest, en die ontvankelijk te maken voor goddelijke invloeden. Vanaf 1938 componeerde hij veel voor percussie en voor 'prepared piano'; aangezien hij voor piano en percussie wilde schrijven, maar er op het podium van Cornish geen plaats was voor veel slagwerk, bouwde hij de piano om tot een soort dubbelinstrument. Ook werkte hij met elektronisch versterkte geluiden (bijvoorbeeld 'Imaginary Landscapes').

Vanaf 1938 gaf hij les aan het Mills College in Californië, waar hij László Moholy-Nagy leerde kennen. In 1941 doceerde hij experimentele muziek aan het Chicago Institute of Design, maar in 1942 verhuisde hij naar New York, waar hij converseerde met Piet Mondriaan, André Breton en Marcel Duchamp. In 1946 werkte hij een jaar als muziekdirecteur voor de Merce Cunningham Dance Company. Hier vond hij eindelijk een forum voor zijn muzikale experimenten, en met Cunningham en David Tudor ging hij meermaals op tournee door Europa en de Verenigde Staten. In 1947 raakte hij in bredere kringen bekend met zijn 'Sonatas and Interludes' voor prepared piano. In 1948 gaf hij les aan het Black Mountain College (North Carolina).

Vanaf 1951 engageerde Cage andere componisten, Wolff,

Brown, en vooral Morton Feldman, om composities met magnetische band te ontwikkelen. Zijn ritmische structuren dienden Schönberg van antwoord, terwijl zijn stiltes ontleend werden aan de witte doeken van Robert Rauschenberg. Zijn partituren volgden de grafische methode van Feldman (hoewel Feldman deze methode later zelf afzwoer). Toeval kreeg een centrale rol toebedeeld in gaandeweg al zijn composities: Cage koesterde de overtuiging dat men klanken niet moest onderwerpen aan causale structuren, zoals gebruikelijk was in de westerse muziektraditie, maar dat men hun eigen expressie moest zien bloot te leggen. Dat gold ook voor geluiden uit het dagelijks leven, die hij in toenemende mate in zijn composities verwerkte. De toevalsoperaties ('aleatoriek', waarbij 'alea' dobbelsteen betekent) werden eerst alleen tijdens het componeren zelf gebruikt, in de vorm van het opgooien van muntjes, of het toepassen van de 'I Ching', maar later ook tijdens de uitvoeringen. Aan de musici werd steeds meer beslissingsvrijheid gelaten om, bijvoorbeeld, de tempi te bepalen of de tijdsduur, of de volgorde van de compositiedelen. Deze evolutie culmineerde in grafische partituren die de uitvoerder naar eigen inzicht en vermogen kon interpreteren (bijvoorbeeld 'Variations'). Daarmee werd een verhouding tussen 'compositie' en 'uitvoering' geschapen waarbij het laatste de doorslaggevende factor werd. In 1958 introduceerde Cage deze ideeën in Europa (met Cunningham), waarbij hij grote opschudding veroorzaakte; in de Verenigde Staten echter werden ze overgenomen door een hele generatie kunstenaars. Vanaf de jaren zestig zocht John Cage verruiming wat betreft artistieke uitvoeringspraxis. Hij schiep een nieuw soort muziektheater waarbij klank, beeld, licht en beweging geïntegreerd werden in één geheel, en de hiërarchische verhouding tussen musicus, muzikaal leider, acteur en presentator volledig werd afgeschaft (bijvoorbeeld 'Europa 1 & 2'). Ook besteedde hij veel aandacht aan de publicatie van

4'33": een hommage aan John Cage

zowel zijn muziek als zijn geschriften. Alles wat John Cage deed werd publiek toegankelijk. Uit de jaren zeventig en tachtig dateren een aantal 'tekstcomposities': mengvormen van muziek, literatuur en beeldende kunst die als luisterspelen werden opgevoerd. De muziek die Cage in zijn laatste periode schreef, verraaft een terugkeer naar conventionele notatievormen (Morton Feldman verliet dit spoor al veel eerder). Belangrijk was het gebruik van citaten uit werk van andere componisten, overeenkomstig de intertekstualiteit in de postmoderne literatuurstudie. Toeval bleef echter steeds centraal staan. Hij schreef in zijn laatste levensjaren enkel nog 'Number Pieces' (of 'Time-Bracket Pieces'), waarbij het getal in de titel duidt op het aantal uitvoerders (bijvoorbeeld 'Fourteen').

John Cage stierf op 12 augustus 1992 in Los Angeles, en liet talloze muzikale ideeën achter. Als stichter van de New York School en als uitvinder van abstracte muziek pur sang en elektronische composities belichaamde hij het muzikaal equivalent van het abstract modernisme.

Centraal in het programma dat HERMESensemble samenstelde staat de enigmatische compositie 4'33". Dit werk, voor piano solo, werd in 1952 gecreëerd door David Tudor. Gedurende de voorgeschreven tijdsduur neemt de pianist plaats achter de concertvleugel zonder ook maar één klank te produceren, slechts de armen driemaal uitstrekkend om aan te geven dat het stuk uit drie delen bestaat. Dit lijkt een practical joke, maar is het allerminst. Vooreerst is het de 'verklanking', de 'soundtrack', van de drie 'White Paintings' van Rauschenberg, en hun muzikale tegenhanger. Bovendien neemt Cage hier de meest radicale positie in: de geluiden van het leven zelf - verkeer, gekuch, reacties uit de zaal - worden muziek. Het is de uiterste consequentie van het in praktijk brengen van zijn oosters georiënteerde filosofie: de intenties van de componist zijn volledig uitgedoofd, en de kunst (muziek) valt samen met het leven zelf. Hij introduceerde hiermee ook het principe van 'openheid' en 'geslotenheid': het eerste manifesteert zich in de willekeurige invulling van geluiden die van buitenaf komen, het tweede begrip duidt op de tijdsruimte van de compositie (cf. 'Time-Brackets'). Kort voor de creatie van 4'33" bezocht Cage, naar eigen zeggen, een ruimte die met technische middelen zo stil mogelijk was gemaakt. Toen hij deze binnenkwam hoorde hij toch een hoge en een lage toon: respectievelijk zijn eigen zenuwstelsel en zijn bloedsomloop. Die ervaring was voor hem het bewijs dat absolute stilte niet bestaat in de natuur, zoals hij voordien had gedacht. 4'33" sluit aan bij de oosterse vaststelling dat stilte niet bestaat zonder zijn complement, geluid.

4'33" werd als uitgangspunt genomen om aan twee Vlaamse componisten, Luc Brewaeys en Bram Van Camp, een opdracht te geven om hun eigen en eigenzinnige visie op de stilte van John Cage te verklanken. 'Stolen Silence' van Brewaeys, en 273" van Van Camp vormen het resultaat van deze zoektocht.

Een gelijkaardige filosofie is terug te vinden in 'Radio Music' (1956), voor zes transistorradio's. In 1952 nam Cage al in zijn partituur van 'Water Music' tijdstippen op waarbij er een radio moest worden aangezet. Dat wat de radio dan toevallig laat horen, maakt integraal deel uit van de compositie. 'Radio Music' radicaliseert dit contingentieprincipe: Cage noteerde slechts een aantal (lukraak gekozen, en historisch gedetermineerde) radiofrequenties, die evolueren tussen bepaalde 'time-brackets'. Het resultaat van de compositie is afhankelijk van welke radiostations op welk historisch tijdstip op welke frequentie uitzenden.

'Music for Fifteen' (1984) en 'Fourteen' (1990) zijn beide 'open-structuurwerken', en de ensemblewerken van John Cage voor een grotere instrumentale bezetting. De werken dateren uit de laatste stijlperiode van de componist, waarin hij enkel nog 'number pieces' produceerde. Het is een hek-sentoer voor een ensemble deze werken in te studeren, daar Cage wil dat een muzikant zijn eigen klank produceert, zonder te luisteren of te reageren op wat andere musici doen; in feite mogen deze werken niet samen gerepeteerd worden. HERMESensemble trachtte dit principe te respecteren, en nam tijdens de repetities de partij van elk instrument apart op, en speelde de verschillende tracks nadien samen af, om zo het klankideaal te achterhalen dat John Cage voor ogen had. In 'Music for Fifteen' verwijst de componist, wat betreft de strijkers, naar de 'Freeman Studies' voor viool; dit is een verzameling van tweeëndertig nagenoeg onspeelba-

re studies waaraan hij twaalf jaar werkte (1977-1989), met een absurd aantal snel opeenvolgende nootjes. Cage liet de befaamde violist Irvine Arditti zijn eerste zestien etudes spelen met als tempo-opgave "as fast as possible"; later wijzigde hij dit in "as many as possible".

'Song Books' (1970) is een collectie van zesenvijftig stukjes in Book I en vierendertig stukjes in Book II. Het zijn theatrale, vocale solo's die alleen gezongen kunnen worden of simultaan met andere solo's. De technieken die Cage gebruikte om de toonhoogte en lengte te bepalen in deze liederen omvatten projecties van sterrenkaarten en het verdelen van muzikaal materiaal over de paginaruimte aan de hand van de 'I Ching', het Chinese 'Boek der Veranderingen'. 'Solo for voice #49' gebruikt een fragment uit het dagboek van Henry David Thoreau. 'Solo for voice #67' (ondertiteld 'Navajo Yei-bi-chi') wordt begeleidt door de klank van een heimachine. 'Solo for voice #52' (ondertiteld 'Aria No. 2') maakt gebruik van vijf talen: Armeens, Engels, Italiaans, Frans en Russisch, en tien verschillende vocale stijlen gekozen door de zanger, onderbroken door stiltes (aangeduid door paginaruimte). Voor de compositie van 'Song Books' werkte Cage nauw samen met de Amerikaanse vocaliste Joan La Barbara.

Bram Van Camp

Bram Van Camp werd geboren in 1980 en begon op achtjarige leeftijd viool te studeren. Zijn eerste composities schreef hij toen hij negen was. Vanaf 1992 studeerde hij verder viool, muziekschriftuur en piano aan de Muziekacademie der Noorderkempen. Op het eindexamen viool van de Hogere Graad behaalde hij grootste onderscheiding met een eigen werk voor viool en piano. Vervolgens studeerde hij aan het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium van Antwerpen. Hij volgde compositie bij Wim Henderickx, viool bij Vegard Nilsen en Kees Koelmans en piano bij Pascal Sigrist. Momenteel studeert hij verder compositie aan het conservatorium van Amsterdam bij Wim Henderickx en Theo Loevendie. Als componist viel Bram Van Camp reeds verschillende keren in de prijzen: in 1999 won hij de Aquarius-compositiewedstrijd met zijn 'Rapsodie voor viool en orkest'. In 2002 kreeg hij de BAP-prijs (Belgische Artistieke Promotie) van Sabam voor zijn 'Trio voor klarinet, altviool en piano'. Zijn composities waren onder meer te horen in verschillende Belgische conservatoria, de Muziekronde van Vlaanderen en het Festival van Vlaanderen. Als componist werkte hij samen met verschillende Belgische ensembles, waaronder de Beethoven Academie, HERMESensemble en het NotaBene Ensemble. Bram Van Camp is altijd gefascineerd geweest door geordend geluid en samenklank. Deze passie motiveert hem zich verder te ontwikkelen als componist. In zijn muziek streeft hij een stijl na die geleid wordt door intuïtieve impulsen, waar elke noot toch rationeel te verklaren is binnen een consequent systeem. Op die manier blijft de complexiteit van het systeem geen doel op zich, maar wordt het aange-

wend als middel om de vereiste emotionele essentie uit te drukken.

273" voor 21 instrumenten

In 4'33" (vier minuten en drieëndertig seconden, samen 273 seconden) bracht John Cage een ode aan verschillende componisten. Het getal 273 werd immers door vele componisten gebruikt als structurele basis in hun muziek. Béla Bartók gebruikte het getal voor het eerst in zijn 'Sonate voor twee piano's en slagwerk' op een bewuste manier, met name als product van de gulden snede. Of Cage zich hiervan bewust was, zullen we nooit weten. Uit zijn aantekeningen kunnen we enkel opmaken dat de componist gebruik maakte van tarotkaarten en de 'I Ching' bij het componeren. Maar niets daarvan verklaart waarom het werk welgeteld 273 seconden moest duren. Waarom telt de stilte dan 273 seconden en bijvoorbeeld geen 272? Dit werd de hamvraag voor Bram Van Camp, die in 273 seconden op zoek ging naar de onderlinge verhoudingen volgens de gulden snede in de tijdsspanne van 273 seconden. Volgens hem is het best mogelijk dat Cage enkele seconden heeft toegevoegd om op die manier zijn stilte te linken aan composities uit het verleden. Bram Van Camp beschouwt 4'33" als het meest abstracte muziekstuk ooit, maar daarnaast is het volgens hem ook het meest seriële en traditionele werk van Cage, net door de frappante aanwezigheid van het gulden snede-getal 273. Daarom heeft uitgerekend Cages stilte (4'33") hem geïnspireerd om zijn meest berekende en seriële werk te schrijven (273"). De onderliggende structuur van zijn 273" refereert hierdoor niet enkel naar Cage, maar ook naar andere componisten zoals Béla Bartók. De compositie is microtonaal en de onderliggende, seriële structuur heeft geen doel op zich. Het systeem heeft enkel waarde als middel tot de essentie: het klinkend resultaat. Van Camps 273" heeft dan ook weinig met stilte te maken. We horen mysterieuze, meditatieve harmonieën die evolueren in tijd en ruimte.

Luc Brewaeyts

Luc Brewaeyts werd geboren te Mortsels op 25 augustus 1959. Aan het conservatorium van Brussel studeerde hij compositie bij André Laporte en verder ook nog piano en directie. Daarnaast volgde hij zomercursussen bij Franco Donatoni (Siena) en bij Brian Ferneyhough (Darmstadt in 1982) en stond hij in persoonlijk contact met Tristan Murail (vanaf 1982) en Iannis Xenakis (Parijs van 1980 tot 1984). Reeds op jonge leeftijd sleepte hij heel wat prestigieuze internationale compositieprijsjes in de wacht. Hij was composer-in-residence van deSingel voor het seizoen 1988-89, gastcomponist in 1989 van de 4de Week van de Hedendaagse Muziek aan het conservatorium van Gent en van 1991 tot 1992 was hij componist-en-résidence van de stad Saint-Nazaire. Sinds 1985 is hij werkzaam als klankregisseur bij de VRT-Radio. Van 1991 tot 1994 was hij gastdocent voor de analyse van hedendaagse computer- en elektronische muziek aan het conservatorium van Brussel. Van 1998 tot 2000 was hij werkzaam als docent compositie en orkestratie aan het Gentse conservatorium. In 1999 kreeg hij de Blanlin-Everart Cultuurprijs van de K.U.Leuven. Brewaeyts is composer-in-residence van Bozar in Brussel voor het seizoen 2003-04 en is een van de componisten die centraal staan op het Ars Musica Festival 2004.

Luc Brewaeyts kreeg vele grote opdrachten en componeerde onder meer voor Ictus, de Beethoven Academie, het Ensemble Itinéraire, Lukas Foss en het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen. Tot nu toe schreef Brewaeyts onder andere acht symfonieën, de kameropera 'Antigone', twee strijkkwartetten, heel wat solowerken (vooral voor houtblazers) en enkele elektro-akoestische werken. Brewaeyts voor-

ziet zijn werken bijna altijd van zeer ongewone titels, waarvan recente werken genoemd naar single malt whisky's een goed voorbeeld zijn. Brewaeyts behoort met zijn zes symfonieën duidelijk tot het uitstervende ras van de grote symfonici. Hoewel dit genre door avant-gardisten reeds lang dood gewaand was, slaagt hij erin wezenlijk Nieuwe Muziek te schrijven in dit 'verouderde' genre, niet in het minst door de volstrekt persoonlijke manier waarop hij het orkest hanteert.

'Stolen Silence' voor veertien instrumenten is Brewaeyts' hommage aan John Cages 4'33". Zelf noemt hij het "een complexe partituur vol noten die hoge eisen stelt aan de uitvoerders, waarbij 'les extrêmes se touchent'." Het werk is geschreven in opdracht van deSingel voor het Ars Musica Festival 2004 en is opgedragen aan componist Stefan Van Eycken.

HERMESensemble

HERMESensemble werd opgericht door een collectief musici, componisten en academici in april 1999 met als eerste bedoeling een artistieke leemte op te vullen in het Vlaamse muziek aanbod. Het ensemble wil zich engageren voor het promoten van actuele muziek. HERMESensemble is als collectief geïnteresseerd in alle mogelijke 'cross-overs', waarbij men actief op zoek gaat naar originele mogelijkheden tot kruisbestuiving, tussen verschillende muzikale stijlen, of tussen verschillende kunst disciplines. HERMESensemble wil deze artistieke grensvergagende activiteit tot prioriteit maken, en dit op drie niveaus: in ruimte, tijd en cultuur. Wat de interactie met de gebruikte ruimtes betreft, zoekt het ensemble actief naar locaties die buiten het gebruikelijke concertcircuit vallen. Hoewel het collectief niet wil ontbreken op traditionele podia en in de gevestigde concertzalen, wordt er gezocht naar specifieke plaatsen die het karakter van gespeelde werken onderstrepen of versterken. HERMESensemble wil het actuele muziekrepertoire buiten de gebruikelijke omgeving en context brengen, die soms gekenmerkt wordt door een elitair of hoogdrempelig karakter. Er wordt gestreefd naar een totaalervaring, een niet uitsluitend muzikaal evenement, dat ook niet-specialisten, en zelfs zuivere leken kan aanspreken. Daarnaast bestaat er een levendige aandacht voor muziek uit een verleden, met het actuele perspectief als uitgangspunt. Eerder dan het zoeken naar authenticiteit wordt er gezocht naar de hedendaagsheid van zeer oude muziek, en naar interactie tussen heden en toekomst. Tenslotte wil HERMESensemble ernaar streven de drempel te verlagen wat hedendaagse muziek betreft, door in dialoog te treden met populaire genres en met de jongerencultuur. Zolang een zekere kwaliteitseis wordt gehandhaafd hoeft er geen gevaar te bestaan voor normverlaging, maar kunnen er integendeel fascinerende muzikale 'gesprekken' tot stand komen. In 1999 verzorgde HERMESensemble haar eerste concert, bij de opening van het SMAK te Gent. Het ensemble ging 'in residence' in de Antwerpse Monty (Festival 'Electromonty'), en speelde onder andere op de Nachten in deSingel. In 2000 voerde HERMESensemble het 'Ballet Mécanique' van G. Antheil uit met projectie van de originele film van F. Léger in de Antwerpse Bourlaschouwburg (Cutuurmarkt). Daarnaast concerteerde het ensemble op de grote Belgische podia en festivals, zoals Ars Musica ('Marc André versus Johannes Ciconia'), de Gele Zaal (G. Kancheli), Vooruit (Vooruit-Geluid: 'Luc Ferrari versus dj Olive'), en het Festival van Vlaanderen (Kortrijk ism. Happy New Ears). In 2001 opende het ensemble het festival Ars Musica in het PSK te Brussel, en was het 'in residence' op het Festival van Vlaanderen-Antwerpen ('Joint Venture'). De productie 'Ballet Mécanique' werd in het kader van Brugge 2002 gekoppeld aan een uitvoering van 'Déserts' van E. Varèse (met video van Bill Viola), als opening van het Format-festival in het Brugse concertgebouw. Sinds 2003 wordt het ensemble erkend en structureel ondersteund door de Vlaamse Overheid. Koen Kessels neemt de artistieke leiding waar, samen met de artistieke raad (Konrad Boehmer, Jan Rispens, Claude Ledoux, Geert Callaert, Guy Vandromme). Naast concerten in onder andere deSingel ('Ballet Mécanique') en Vooruit (Compositieprijs Vlaanderen-Québec), en in het buitenland (Londen en Saintes), was het ensemble

ook te gast in de nieuwe organisatie voor kunstpromotie Inspiratum, waar onder meer vijf uitvoeringen van de kameropera 'Infinito Nero' van S. Sciarrino werden gerealiseerd. In 2004 staan er, naast de nieuwe samenwerking met Ars Musica, onder meer een productie rond avant-garde en Pink Floyd op het programma (ism. Festival van Vlaanderen Internationaal; september 2004), verdere uitvoeringen van 'Infinito Nero' (ism. One-Off), en concerten rond John Cage, Morton Feldman en Karlheinz Stockhausen.

muzikale leiding
Koen Kessels

viool
Jo Vercruysse
Nico Balthussen

altviool
Marc Tooten

cello
Jadranka Gasparovic

contrabas
Lode Leire

fluit, piccolo
Stijn Boeve

basfluit
Karin Defleyt

hobo
Joost Gils

klarinet
Vlad Weverbergh

basklarinet
Peter Merckx

hoorn
Dries Geeraert

trompet
Alain De Ruddere

trombone
Tom Verschoore

slagwerk
Gaetan La Mela
Rudy Van Der Veken

piano
Geert Callaert
Guy Vandromme

Koen Kessels

Dirigent-pianist Koen Kessels studeerde aan het Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium te Antwerpen bij onder anderen Jos Van Immerseel, Levente Kende en Jacques Detiège. Zijn muziekinteresses vertalen zich in zijn liefde voor muziektheater, hedendaagse muziek en uitvoeringspraktijk. Hij was lid van de muzikale staf van de Brusselse Muntscouwburg (directie Gerard Mortier, 1984-1987). Van 1990 tot 1994 was hij assistent-dirigent bij de Vlopera, Antwerpen-Gent (directie Marc Clémeur). Hij debuteerde als dirigent met het orkest van de Vlopera in 'Cinderella' (Prokofjev), een productie van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen. Tijdens Antwerpen '93, Cultuurhoofdstad van Europa, dirigeerde Koen Kessels de wereldcreatie 'Silent Screams Difficult Dreams', een opera van Jan Fabre en componist Eugeniusz Knapik. Dit betekende zijn nationale en internationale doorbraak. ('Cinderella' en 'Giselle' in Belfast en Antwerpen; 'Il Barbiere di Siviglia' in Rouen; 'Kullervo' in Nantes; 'Carmen' in Salzburg en Amsterdam; 'Rigoletto' in Gent; 'Le Nozze di Figaro' in Alden Biesen; 'Rape of Lucretia' in Gent; 'La Bohème' in Keulen; 'Nabucco' in Madrid en Barcelona; 'La Traviata' in Brussel, Keulen, Lissabon; 'Die Zauberflöte' in Alden Biesen). Hij werkte samen met orkesten als Mozarteum Orchestra, Ulster Orchestra, Orchestre National des Pays de la Loire, deFilharmonie, Vlaams Radio Orkest, Beethoven Academie, Nederlands Promenade Orkest, Collegium Instrumentale Brugense, Royal Ballet Sinfonia, ASKO-Ensemble, Flat Earth Society. Op uitnodiging van de Finse componiste Kaija Saariaho en Gerard Mortier assisteerde hij Kent Nagano voor de wereldcreatie van 'l'Amour de Loin' in de Salzburger Festspiele 2000. In de zomer van 2004 assisteert hij in Salzburg Semyon Bychkov in een nieuwe productie van 'Der Rosenkavalier' in een regie van Robert Carsen. Momenteel is hij muziekdirecteur van het Zomeropera Festival (Alden Biesen), eerste gastdirigent voor Opera-Hall, artistiek directeur van het Hermes Ensemble, gespecialiseerd in hedendaagse muziek en lid van de artistieke directie van het Conservatorium Antwerpen.

Joan La Barbara

De Amerikaanse stemkunstenares en componiste Joan La Barbara exploreert de mogelijkheden van de menselijke stem en ontwikkelde een eigen vocabularium van experimentele vocale technieken. La Barbara won verschillende prijzen en beurzen, zoals de National Endowment for the Arts, Meet The Composer, ISCM International Jury Award. Ze kreeg heel wat opdrachten voor concerten, theater en radio in de Verenigde Staten en Europa. Ze gaf optredens met de Los Angeles Philharmonic, San Francisco Symphony, New York Philharmonic, Houston Symphony, New World Symphony, Women's Philharmonic, op het Festival d'Automne van Parijs, Frankfurter Feste, Metamusik Berlin, ea. Ze zong de premières van werken van een groot aantal Amerikaanse componisten, waaronder Robert Ashley, Larry Austin, John Cage, Rhys Chatham, Charles Dodge, Morton Feldman, Philip Glass, Daniel Lentz, Steve Reich, Morton Subotnick en James Tenney. Haar eigen composities werden gecoreografeerd door John Alleyne voor het Ballet British

Columbia, Martha Curtis, Catherine Kerr en Merce Cunningham. La Barbara geeft wereldwijd workshops over uitgebreide vocale technieken en compositie. Ze was lange tijd als docente verbonden aan het California Institute of the Arts en was vice-president van het American Music Center tot 1993. In 1985 was ze co-artistiek directeur van het New Music American Festival in Los Angeles. Ze is producer van het wekelijkse radioprogramma 'Other voices, other sounds'.

Kurt Ralske

Videast-componist Kurt Ralske heeft zijn thuisbasis in New York. Steunend op zijn vroegere ervaring als componist van filmmuziek, exploreert Kurt de ontelbare relaties tussen klank en beeld. Zijn werk was te zien in musea, galerijen en theaterzalen door heel Europa, Canada en de Verenigde Staten, onder andere in het Los Angeles Museum of Contemporary Art en het Montreal Museum of Contemporary Art. Kurt Ralske vormt samen met HC Gilje en Lukasz Lysakowski het ensemble 242.pilots dat zich specialiseert in real-time video-improvisaties. In februari 2003 won 242.pilots voor de DVD 'Live in Bruxelles' de Image Award op het Internationale Media Kunstfestival in Berlijn. Kurt werkt vaak samen met andere videokunstenaren, met dansers of met musici. Hij creëert ook interactieve video-installaties en software kunst.